

JAN VALÍK KŘEHKÁ ZAHRADA

Vernisáž výstavy bude zahájena v pátek **4. 11. 2016 v 19** hodin
součástí večera bude performance Miloše Šejna a Davida Helána.
Výstava potrvá do **2.1. 2017**.

Ján Valík (*1987) je malíř, performer a autor kreseb. Absolvoval Akademii výtvarných umění v Praze, v ateliéru konceptuálních tendencí Miloše Šejna a intermédií Tomáše Vaňka. Od studia malby prošel skrze konceptuální postupy ve fotografii, videu a instalaci až k performativní tvorbě.

Slovo **zahrada** má v evropské a japonské kultuře rozdílné významy. V křesťanské tradici je zahrada rájem, ohrazeným místem, kam jsme patřili, a které jsme museli opustit. Do **rajské zahrady** se vracíme snad jedině ve snech a vizích, pouze nakrátko, abychom věděli, jak šťastný byl původní osud lidstva, než podlehl hříchu touhy po poznání a následnému trestu vyhnání.

Japonské zenové zahrady jsou vytvořené uměle, jsou místem klidu, krásy, harmonie, prostorem pro meditaci. Ideálním prostředím pro tvorbu, které si ale můžeme vytvořit také ve své mysli.

Ještě je tu ovšem jeden význam zahrady: ten, který si pamatujeme z dětství. Z **dětství** a stejnojmenného filmu Jana Trnky: zahrada jako od okolního světa oddělené místo pro dobrodružství a uskutečňování snů mezi stromy, keři, květy a rostlinami.

Ján Valík ve své práci vyhledává malbu, kresbu a performanci. Limity mezi kresbou a malbou mohou být velmi snadno překročeny a je zřejmé, že performativní charakter mělo výtvarné umění asi vždycky. Od druhé poloviny 20. století je to díky Jacksonu Pollockovi, Yves Kleinovi a Georgesu Mathieuovi jen nápadnější. Nezáleží pouze na výsledku umělecké tvorby, ale též na procesu vzniku, který má hodně společného s naší vlastní tělesností. Vždyť tvůrčí je člověk skrze své tělo, jeho citlivé senzory a po té skrze ruce a pohyb těla.

Série velkoformátových kreseb, které Ján Valík v Art Space Nov vystavuje, **vznikla při pobytu v Japonsku** na BankART Studio NYK AiR 2016 v Jokohamě nebo byly pobytem zde ovlivněné. Impulzy ke kresbám možná pocházejí z tichého meditativního světa vlastní mysli. Tam se odehrává to největší dobrodružství inspirace. Ale vytvořeny jsou pomocí fyzické aktivity, pohybu, mají tzv. *performativní rozměr*. Výsledný dojem z **propojení mezi stavem mysli a prostředím** si na základě rozměrných kreseb **japonským inkoustem a tuší** představujeme tak trochu jako **vznášení, let, levitaci mezi světy, procházení mezi branami vědomí**.

Interpretace kresby / obrazu závisí také na divákovi. Je to jako šachová partie, pokud něco očekáváme a vidíme v obraze, obraz se tím proměňuje a stává se svou vlastní interpretací. Podobným způsobem funguje i vesmír a svět nanočástic: mění se, když ho sledujeme. Je pravděpodobné, že si z výstavy každý odnese podobu jiného obrazu, ačkoli podnět byl stejný.

Ján Valík má vazby na východní Čechy a Pardubice (žije tu jeho dědeček), studoval v Praze a pracuje například také v Japonsku. Navzdory poměrně nedávnému datu narození tak vlastně stále ještě svými kořeny vyrůstá ze země, na níž si už jen matně pamatujeme, v níž žily dva národy – český a slovenský. Ale svým způsobem života Jan Valík je, podobně jako mnozí další současní tvůrčí, *kulturním nomádem*, světoobčanem, jak o tom píše Deleuze a Guattari a po nich všechny populární knihy o životním stylu.

Den vernisáže bude výjimečný, protože návštěvníci se stanou svědky performance Jana Valíka, jeho profesora z AVU Miloše Šejna a ateliérového kolegy Davida Helána. Duo Šejn+Helán vynikajícím způsobem zahájilo již Helánovu výstavu letos na jaře. Valíkova *Křehká zahrada* je do jisté míry protipólem Helánovy *Těžké váhy malby*.

Martina Vítková